

Bilag 2: Notat om rollefordeling og proces for indstilling om institutionsspecifik dimensionering

Reglerne om institutionsspecifik dimensionering er trådt i kraft den 1. januar 2022. Der er tale om en institutionsspecifik dimensionering, når en uddannelse på en konkret institution bliver dimensioneret, så der kun er adgang til grundforløbets 2. del for:

- elever med uddannelsesaftale, som omfatter grundforløbets 2. del
- elever, som bliver optaget inden for en kvote, som angiver det antal elever uden uddannelsesaftale, skolen kan optage.

Der er andre udbydere af uddannelsen, hvor optaget på uddannelsen ikke er institutionsspecifikt dimensioneret.

Det er kun uddannelser, der ikke er omfattet af national dimensionering, som kan blive omfattet af institutionsspecifik dimensionering.

Da beslutning om institutionsspecifik dimensionering bl.a. træffes på baggrund af, at institutionens udbud af uddannelsen med en vis tyngde og over længere tid ikke har opfyldt de nationale måltal for andel elever med uddannelsesaftale indgået på grundforløbets anden del (GF2), skal det være muligt at anvende institutionsspecifik dimensionering fra 2025, da 2024 er første år med tilstrækkeligt datagrundlag (måltal). De nationale måltal angår andelen af elever, som skal have indgået en uddannelsesaftale på GF2 eller det studiekompetencegivende forløb på merkantile erhvervsuddannelser.

Reglerne om institutionsspecifik dimensionering er fastsat i § 9, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser og § 52 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

En gennemgang af aftaletekst og regelgrundlag kan findes i underbilaget "Regler og datagrundlag for institutionsspecifik dimensionering".

Notatet ligger tilgængeligt på [Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside](#).

22. marts 2024
Sagsnr.: 24/09267
Kontor for Erhvervsuddannelser
JTL

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

Årshjul for indstilling til institutionsspecifik dimensionering

Beslutningen om dimensionering af erhvervsuddannelser træffes for et kalenderår ad gangen af børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU). Rådet forudsættes at have indhentet udtalelse fra det faglige udvalg.

Beslutningen om institutionsspecifik dimensionering skal følge samme kadence (årshjul) som den nationale dimensionering. Det får som konsekvens, at REU fra og med 2025 modtager anmodning om indstillinger om dimensionering i januar i stedet for maj, fordi processen med institutionsspecifik dimensionering kræver længere tid end processen for den nationale dimensionering. Tidspunktet for REU's afgivelse af indstillinger og STUK's udmelding af dimensionering vil uændret være juni/juli.

Det giver følgende fælles årshjul for national dimensionering og institutionsspecifik dimensionering:

- *Juli til juli:* STUK er løbende i dialog med institutioner i tilsyn med indfrielse af de nationale måltal for indgåelse af uddannelsesaftaler i grundforløbet og det studiekompetencegivende forløb. STUK kan på et givet tidspunkt i dialogen:
  - opfordre en institution til i samspil med det faglige udvalg at undersøge behovet for institutionsspecifik dimensionering
  - tage initiativ til, at en institutions udbud af en uddannelse bliver omfattet af institutionsspecifik dimensionering efter indstilling fra REU.
- *Juli til december:* Fagligt udvalg er i dialog med relevante institutioner om indfrielse af måltal for andel elever med uddannelsesaftale i grundforløbets 2. del og det studiekompetencegivende forløb.
- *Januar:* STUK anmoder om REU's indstilling om national dimensionering og institutionsspecifik dimensionering. Anmodningen er vedlagt henvisning til data til brug for institutionsspecifik dimensionering. Det vil fremgå særskilt i anmodningen, hvis STUK har taget initiativ til institutionsspecifik dimensionering af en institutions uddannelse.
- *Januar:* REU anmoder de faglige udvalg med frist i maj om oplysninger til brug for REU's indstillinger om institutionsspecifik dimensionering. Anmodningen omfatter også uddannelser på institutioner, hvor STUK har taget initiativ.
- *Primo maj:* STUK sender nøgletal til REU's brug for indstillinger om national dimensionering.
- *Primo maj:* REU anmoder de faglige udvalg om oplysninger til brug for indstillinger om national dimensionering med samme frist som oplysninger om institutionsspecifik dimensionering.
- *Ultimo maj/primo juni:* REU afgiver indstilling om national dimensionering og institutionsspecifik dimensionering til STUK.
- *Primo/medio juni:* BVM beslutter national dimensionering af uddannelser og nationale kvoter.
- *Primo/medio juni:* STUK anmoder REU om indstilling af institutionsfordelte kvoter på nationalt dimensionerede uddannelser.
- *Ultimo juni:* REU afgiver indstilling til STUK om institutionsfordelte kvoter for nationalt dimensionerede uddannelser.

- *Ultimo juni/primo juli*: BUVM træffer afgørelse om og udmelder institutionsfordelte kvoter for nationalt dimensionerede uddannelser og institutionsspecifik dimensionering.

Aktørens rolle og opgaver

I det følgende fremgår de forskellige aktørers rolle for så vidt angår institutionsspecifik dimensionering.

STUK's rolle

STUK igangsætter årligt en proces med at beslutte institutionsspecifik dimensionering ved at anmode REU om indstillinger. Indstillingerne omfatter videreførelse af igangværende institutionsspecifikke dimensioneringer.

Anmodningen indeholder henvisning til nøgletal fra Styrelsen for It og Læring (STIL) til at følge de nationale måltal for indgåelse af uddannelsesaftaler under grundforløbet og det studiekompetencegivende forløb ([link](#)) og en oversigt over STUK's igangværende tilsyn med institutionernes indfrielse af måltallene. Det vil fremgå af oversigten, om en institution er opfordret til i samspil med det faglige udvalg at undersøge behovet for institutionsspecifik dimensionering.

STUK kan tage initiativ til, at en institutions udbud af en uddannelse bliver omfattet af institutionsspecifik dimensionering efter indstilling fra REU. I de tilfælde vil STUK efter høring af institutionen forelægge REU en konkret sag om institutionsspecifik dimensionering af et udbud og bede om REU's indstilling hertil. Forelæggelsen sker i form af en sagsfremstilling, som vil indgå særskilt i anmodningen til REU om indstillinger, som rådet modtager i januar.

BUVM træffer beslutning om institutionsspecifik dimensionering på baggrund af REU's indstillinger. BUVM kan godt vælge at gå imod REU's indstillinger om institutionsspecifik dimensionering.

BUVM's afgørelse om institutionsspecifik dimensionering træffes ud fra nedenstående kriterier fastsat i § 52, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser:

- 1) *Skolens udbud af uddannelsen skal med en vis tyngde og over længere tid ikke have opfyldt de nationale målsætninger for uddannelsen, jf. § 42 a i lov om erhvervsuddannelser*
- 2) *Om skolen har haft iværksat initiativer med henblik på, at skolen opfylder de nationale målsætninger for uddannelsen, jf. § 42 a i lov om erhvervsuddannelser.*

REU's rolle

REU's rolle i forhold til institutionsspecifik dimensionering vil være koncentreret i perioderne januar, hvor rådet indhenter oplysninger fra de faglige udvalg, samt fra primo maj til ultimo maj/primo juni, på samme tid

som REU behandler den nationale dimensionering af uddannelser og nationale kvoter.

Grundlaget for REU's indstilling er oplysninger fra de faglige udvalg, jf. § 52, stk. 5, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, data og oplysninger fra STUK og STIL samt reglerne om institutionsspecifik dimensionering, herunder de fastsatte kriterier i § 52, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Hvis STUK har taget initiativ til institutionsspecifik dimensionering vil grundlaget derudover være STUK's sagsfremstilling.

Det faglige udvalgs rolle

Det faglige udvalg skal afgive oplysninger til REU, jf. § 52, stk. 5. Det gælder også, hvis STUK har taget initiativ til institutionsspecifik dimensionering.

Det faglige udvalg forventes løbende at holde sig orienteret om måltallene for uddannelsesaftaler for de uddannelser, de har ansvaret for, herunder også om opfyldelse af måltallene for uddannelsesaftaler på de enkelte institutioner, jf. § 38, stk. 7, i lov om erhvervsuddannelser. I den forbindelse kan de faglige udvalg udmønte midler til konkrete initiativer på institutionen for at øge antal elever med uddannelsesaftale. Opgaven med at sikre tilstrækkeligt med lærepladser skal løftes af institutionen og faglige udvalg i fællesskab, som følge af de faglige udvalgs særlige adgang til virksomheder m.v. jf. § 110 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser. Ansvar for at skaffe det nødvendige antal lærepladser er forankret på institutionerne, som har metodefrihed til lokalt at indfri de nationale måltal.

Hvis STUK har taget initiativ, kan fagligt udvalgs oplysninger til REU være bemærkninger til STUK's sagsfremstilling. Fagligt udvalg skal ikke høre institutionen, fordi høring af institutionen indgår i STUK's sagsfremstilling. Det følgende gælder derfor kun i de tilfælde, hvor REU tager initiativ til dimensionering.

Såfremt det faglige udvalg vurderer ud fra kriterierne i § 52, stk. 3, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at et udbud af en uddannelse på en institution skal omfattes af institutionsspecifik dimensionering, bør oplysningerne omfatte en redegørelse for resultatet af en forudgående proces og dialog mellem det faglige udvalg og den implicerede institution om indfrielse af de nationale målsætninger. Fagligt udvalgs redegørelse og forslag om institutionsspecifik dimensionering er færdig i maj, parallelt med processen for den nationale dimensionering af erhvervsuddannelser, som skal udmeldes senest i juli.

Det faglige udvalg skal i udarbejdelsen af redegørelsen til REU følge almindelige forvaltningsretlige regler, herunder proportionalitetsprincippet. Det betyder også, at den implicerede institution skal have mulighed for at afgive bemærkninger (høring) til de oplysninger, der fremgår af det faglige udvalgs redegørelse til REU. STUK forventer, at institutionen samarbejder med det faglige udvalg om at stille nødvendig information til rådighed, herunder om eventuelle verserende tilsyn med institutionernes

overholdelse af målsætninger for indgåelse af lærepladsaftaler på grundforløbets 2. del og det studiekompetencegivende forløb. Det faglige udvalg skal fastsætte en høringsfrist, som er rimelig set i forhold til den tid, som skolen må forventes at skulle bruge på at tilvejebringe oplysninger og afgive hørings svar.

Det faglige udvalg skal redegøre for, hvorfor måltallene *vedvarende* ikke nås på den pågældende uddannelse på den pågældende institution og *hvilke initiativer*, der måtte være/blive igangsat for at sikre, at den forudsatte andel elever indgår uddannelsesaftaler på grundforløbet eller det studiekompetencegivende forløb i forhold til de i loven fastsatte måltal for indgåelse af uddannelsesaftaler.

Redegørelsen til REU skal endvidere indeholde det faglige udvalgs vurdering af antallet af kvoteplader på den pågældende uddannelse på den pågældende institution.

Eksempel på indhold i redegørelse

En redegørelse fra de faglige udvalg kan for eksempel indeholde svar på følgende spørgsmål:

1. Hvilke årsager og forhold, vurderer det faglige udvalg, kan forklare, hvorfor så relativt få elever på den udtagne uddannelse (sammenlignet med landsplan), har indgået en lærepladsaftale? (oplist årsager i punktform – maks. 5 linjer pr. punkt)
2. Hvilke lærepladsopsøgende aktiviteter møder eleverne på grundforløbets 1. og 2. del på institutionen?
3. Er der, ud over de generelle aktiviteter, særligt tilrettelagte lærepladsopsøgende aktiviteter for frafaldstruede elever og/eller elever uden en uddannelsesaftale efter 15. uge?
4. Har institutionen planer om iværksættelse af yderligere aktiviteter/tiltag for at indfri målsætningerne om indgåelse af lærepladsaftaler på den udtagne uddannelse?
5. Hvilke lærepladsopsøgende aktiviteter rettet mod virksomheder har institutionen, herunder eventuel kontakt til ikke-godkendte virksomheder?
6. Er der særlige generelle eller lokale forhold, som ligger uden for institutionens kontrol, der påvirker institutionens mulighed for at nå måltallene?
7. Hvad kendetegner behovet for arbejdskraft inden for den pågældende uddannelses fag lokalt og nationalt?

Institutionens rolle:

Institutionen er part i en sag om institutionsspecifik dimensionering, når institutionens udbud af en given uddannelse foreslås dimensioneret. Derfor skal institutionen, af det faglige udvalg, høres forud for, at faglige udvalg afgiver oplysninger til REU om, at et udbud skal omfattes af institutionsspecifik dimensionering.

STUK forventer, at institutionen afgiver et høringsvar til det faglige udvalg, som beskriver eventuelle initiativer iværksat på institutionen for at indfri de nationale måltal samt institutionens overordnede vurdering af behovet for institutionsspecifik dimensionering. Institutionen har ikke pligt til at afgive et høringsvar, hvilket efter normal praksis betyder, at det vil blive lagt til grund, at institutionen ikke har bemærkninger til redegørelsen.

STUK forventer herudover, at institutionen samarbejder med det faglige udvalg, i det omfang der er nødvendigt, om udvalgets udarbejdelse af en retvisende redegørelse.

Institutionen skal afgive høringsvar til STUK, hvis styrelsen tager initiativ til institutionsspecifik dimensionering.